

Hvileløs og oprørsk

Ugens vers

"Alt dette skete med dem, for at de skulle være advarende eksempler, og det blev skrevet for at vejlede os, til hvem tidernes ende er nået" (1 Kor 10,11).

Introduktion

Igennem århundreder har mange mennesker rapporteret, at hunde og andre husdyr opfører sig besynderligt og uroligt lige før store jordskælv.

Videnskabsmænd har nu fastslået, at dyr er i stand til at opfatte de første seismiske bølger i et jordskælv, de såkaldte trykbølger, som kommer før de sekundære rystelser. Det forklarer måske, hvorfor man har oplevet, at dyr har været forvirrede eller urolige, lige før jorden begynder at ryste. Nogle dyr, som fx elefanter, kan mærke lavfrekvente lydbølger og vibrationer fra et kommende jordskælv, hvor mennesker slet intet opfatter.

Nogle få minutter inden et jordskælv med en størrelsesorden på 5,8 ramte Washington D.C. området den 23. august 2011 begyndte nogle af dyrene i Smithsonian Institution's National Zoo at opføre sig mærkeligt. Blandt dem var lemurerne, som begyndte at udstøde høje kaldelyde 15 minutter, inden jorden begyndte at ryste.

I denne uge skal vi se nogle eksempler på mærkelig hvileløs menneskelig opførsel. Den skyldtes ikke en kommende naturkatastrofe som et jordskælv, men snarere faldne menneskers grundlæggende synd, fordi de ikke hvilede i det, Kristus tilbyder alle, der kommer til ham i tro og lydighed.

Ugens tekster

- 4 Mos 11,1-33
- 4 Mos 12,1-13
- 4 Mos 13,27-33
- 4 Mos 14,1-23
- 1 Kor 10,1-11
- 4 Mos 14,39-45

Rastløse i ørkenen

Israel må have følt sig hvileløse og ulykkelige, da de forlod Sinaj på vej til Kana'an. Mere end et år var passeret, siden de forlod Egypten (4 Mos 1,1). De var parate til at gå ind i det lovede land. De var blevet talt og organiseret. De havde været vidne til ufattelige udtryk for guddommelig velvilje og tydelige tegn på Guds nærvær. Men det første sted, de kom til efter deres oprud fra Sinaj, begyndte de at klage.

4 Mos 11,1-15

Hvad klagede israelitterne over?

Israelitterne savnede kødet, agurkerne, vandmelonerne, porrerne, løgene og hvidløgene, som de havde haft i Egypten. "Bare vi kunne få kød at spise! Vi husker de fisk, vi frit kunne spise i Egypten, og agurkerne, vandmelonerne, porrerne, løgene og hvidløgene. Men vi har mistet appetitten, for vi ser ikke andet end manna!" (4 Mos 11,4-6). De har også lidt af selektivt hukommelsestab, når de huskede maden, men glemte slaveriet og de frygtelige tilstande, de oplevede i Egypten (sml. med 2 Mos 1).

I over et år havde de spist af Guds manna. Alligevel følte de sig urolige og ønskede noget andet at spise. Selv Moses blev påvirket. Det er ikke let at forsøge at lede et folk, der er utålmodig. Men Moses ved, hvem han skal henvende sig til. "Hvorfor handler du ondt mod din tjener? Hvorfor har jeg ikke fundet nåde for dine øjne? Du har jo besværet mig med hele dette folk!" (4 Mos 11,11).

4 Mos 11,16-33

Hvordan reagerer Gud på klagerne?

Gud er ikke døv over for vores behov, når vi er rastløse. I Israels tilfælde gav han dem vagtler for at tilfredsstille deres længsel efter kød. Men det var i virkeligheden ikke kød, Israel ønskede. Når vi er ulykkelige, rastløse og vrede, er det, vi er vrede over, ofte kun gnisten, ikke selve årsagen til, at striden går i gang. Vi kæmper, fordi noget langt dybere er galt og påvirker vores underliggende relationer. Israel gjorde oprør mod Guds ledelse. Er der risiko for, at vi gør det samme?

Til eftertanke

Hvorfor er det altid lettere at huske fortiden som bedre, end den egentlig var?

De smitter

4 Mos 12,1-3

Hvad var Miriam og Aron ulykkelige over?

Tilsyneladende var Miriam og Aron utilfredse med Moses' nubiske hustru. Sippora var udlænding, og hun kom fra Midjan (se 2 Mos 3,1). Selv blandt Israels "elite" kom menneskenes syndige natur til syne, og det er aldrig smukt!

Den bibelske tekst viser tydeligt, at dette var et påskud. Det, de egentlig var utilfredse over, var profetiens gave. I det foregående kapitel havde Gud bedt Moses om at udvælge 70 af Israels ældste, som skulle hjælpe Moses med at bære hans administrative byrde (4 Mos 11,16-17. 24-25). Aron og Miriam havde også haft store administrative roller (2 Mos 4,13-15; Mika 6,4), men nu følte de sig truet på grund af den nye udvikling i ledelsen og sagde: "Har Herren kun talt til Moses? Har han ikke også talt til os?" (4 Mos 12,2).

4 Mos 12,4-13

Reagerer Gud på denne klage? Hvorfor tror du, at Gud gav et så tydeligt svar?

Guds svar kommer øjeblikkeligt og giver ingen plads til fortolkning. Den profetiske gave er ikke et våben, der skal bruges til at få mere magt. Moses var meget velegnet til at lede, for han havde lært, hvor totalt afhængig af Gud han var.

Når Miriam nævnes før Aron i vers 1, antyder det, at det kan have været hende, der tog initiativ til angrebet på Moses. På dette tidspunkt gjorde Aron allerede tjeneste som Israels ypperstepræst. Hvis han var blevet ramt af spedalskhed, ville han ikke have været i stand til at gå ind i tabernaklet og udføre sin tjeneste på folkets vegne. Guds straf med midlertidig spedalskhed til Miriam viste meget tydeligt hans utilfredshed med dem begge og var med til at fremkalde den holdningsændring, som denne familie havde brug for. Arons bøn for hende viser, at han også havde kritiseret Moses (4 Mos 12,11). Men nu er hans holdning ændret, og i stedet for at komme med rastløs kritik går han nu i forbøn for sin søster, ligesom Moses også beder for hende (4 Mos 12,11-13). Det er en sådan uselvsk holdning, Gud ønsker at se hos sit folk. Han hører, og han helbreder Miriam.

Til eftertanke

Det er altid let at kritisere kirkens ledelse på alle niveauer. Men tænk over, hvor meget bedre det ville være både for menigheden og vores eget åndelige liv, hvis vi i stedet for at kritisere gik i forbøn for vores ledere, også når vi er uenige med dem.

Rastløshed fører til oprør

Historien begynder meget positivt. Israelitterne var endelig nået til Kana'ans grænse, og 12 spioner var blevet sendt af sted for at udforske landet. Deres rapport er bemærkelsesværdig.

4 Mos 13,27-33

Læs spionernes rapport. Hvornår bliver israeliternes håb knust?

På trods af Kalebs indgriben overdøver tvivlernes og skeptikernes stemmer hans råd. Israel går ikke i gang med at indtage det, Gud havde lovet dem. Med uro i hjertet vælger de tårer og klage frem for fremrykning og sejrskab.

Når vi har uro i hjertet, har vi svært ved at gå frem i tro. Men uro påvirker ikke kun vores følelser. Videnskaben fortæller os, at en direkte linje fører fra årsag til virkning, med for lidt hvile eller søvnmangel og dårlige valg, som kan føre til overvægt, afhængighed og endnu mere uro og utilfredshed.

4 Mos 14,1-10

Hvad var det næste, der skete?

Det udvikler sig fra værre til værst. Kalebs desperate bøn: "Gør ikke oprør mod Herren!" (4 Mos 14,9) ignoreres, og hele forsamlingen gør sig klar til at stene deres ledere. Rastløshed fører til oprør, og oprør fører i sidste ende til død.

"De troløse spejdere fordømte på det kraftigste Kaleb og Josva, og der blev råbt, at de skulle stenes. Den rasende menneskemængde tog sten op for at dræbe de trofaste mænd. De stormede allerede hen imod dem med rasende hyl, men pludselig faldt stenene ud af hænderne på dem. Der blev dødsstille, og de rystede af skræk. Gud havde grebet ind for at krydse deres mordplan. Hans herlighed belyste tabernaklet som et flammeskær. Hele folket så tegnet fra Herren. De stod over for en, der var mægtigere end dem selv, og ingen af dem vovede længere at gøre modstand. De spejdere, der havde aflagt den dårlige rapport, blev grebet af rædsel og gik med tilbageholdt åndedræt tilbage til deres telte" (Ellen White, *Patriarker og Profeter*, s. 197).

Læg mærke til det tidspunkt, hvor Herrens herlighed viser sig offentligt. Når vi læser beretningen i Fjerde Mosebog 14, virker det, som om hele scenen er fastfrosset, og vi bliver vidner til en samtale mellem Gud og Moses. Gud ved, at selv om stenene var tiltænkt Moses, Kaleb og Josva, er oprøret i sidste ende rettet mod Gud selv.

En person, der går i forbøn

4 Mos 14,11-12

Hvilket tilbud giver Gud til Moses midt under oprøret?

Gud tilbyder at tilintetgøre israelitterne og skabe et helt nyt folk med Moses som deres stamfar.

4 Mos 14,13-19

Hvordan reagerer Moses på oprøret ikke kun mod ham, men mod Gud?

Her ser vi en ægte Guds mand. Moses' svar, som er indefrosset i tid, viser frem til den mellemmand, som over 1400 år senere bad for sine disciple i deres vanskeligheder (Joh 17). Mange teologer og bibelforskere har i Moses' handling set et eksempel på, hvad Kristus gør for os. Der er ingen tvivl om deres skyld eller om vores skyld. Alligevel bønfalder Moses og siger: "Tilgiv dog i din store troskab dette folk dets skyld" (4 Mos 14,19). Og ligesom Herren gjorde dengang, fordi Moses gik i forbøn for dem, sådan gør han for os på grund af Jesus, på grund af hans død og opstandelse og forbøn for os.

Moses beder: "Tilgiv dog i din store troskab dette folk dets skyld, sådan som du har båret over med dette folk lige fra Egypten til nu!" (4 Mos 14,19). Nåde vinder over oprør og uro i vores allerinderste. Tilgivelse tilbyder en ny begyndelse.

Men der er omkostninger. Nåden kan aldrig være billig. Selv om folket er blevet tilgivet, er de nødt til at bære følgerne af deres oprør, og denne generation skulle aldrig komme ind i det lovede land (4 Mos 14,20-23).

Det er rigtigt, at Gud vil sørge for dem i endnu 38 år i ørkenen. Han vil give dem mad. Han vil tale til dem fra helligdommen. Han vil være ved deres side i ørkenen. Men så vil de dø, og en ny generation skal tage imod udfordringen og finde fred i det lovede land. Det lyder som en straf, men det er i virkeligheden nåde. Hvordan skulle denne generation blive i stand til at indtage Kana'ans mægtige bystater, når de endnu ikke havde lært at stole på Gud? Hvordan kunne de være et lys for folkene, når de selv famlede omkring i mørket?

Til eftertanke

Hvilke vanskelige lektier har du lært om følgerne af tilgivet synd?

Tro versus formastelse

1 Kor 10,1-11

Hvilke ligheder er der i denne situation under Israels ørkenvandring og Guds folks udfordring lige før Jesu genkomst?

Ned igennem historien er Guds folk flakket om i ørkenen, mens de ledte efter det lovede land. Denne ørken har mange ansigter. Lige nu ligner den et endeløst medieangreb, en konstant lyd fra indkomne beskeder, et dybt brøl fra uendelig underholdning. Den forsøger at sælge pornografi som kærlighed og materialisme som løsningen på alle vores problemer. Hvis bare vi var lidt sundere, lidt yngre, lidt rigere, lidt mere sexede, ville det løse alle vores problemer.

Ligesom israelitterne er vi rastløse i vores søgen efter fred, og vi leder tit de helt forkerte steder.

4 Mos 14,39-45

Hvordan reagerede israelitterne på Guds dom?

Israels reaktion på den guddommelige dom er typisk. "Vi har syndet," sagde de. "Men nu vil vi drage op til det sted, Herren talte om" (4 Mos 14,40).

Halvhjertet overgivelse er som en dårligt givet vaccine: den virker ikke. I dag anbefaler læger en vaccine mod Hepatitis B inden for 24 timer efter fødslen. Det er en god begyndelse. Men efter det første stik er der slet ingen beskyttelse mod Hepatitis B, hvis det ikke opfølges med to eller tre mere, der gives på de rigtige tidspunkter og i den rigtige mængde.

Israels oprørske kovending, som beskrives i de sidste vers i 4 Mos 14, resulterede i død og skuffelse, fordi folket nægtede at følge Guds nye retningslinjer og stædigt gik til angreb på Kana'an uden pagtens ark eller Moses' ledelse.

Formastelse koster dyrt. Formastelse fører til død. Meget ofte er drivkraften i formastelse frygt. Fordi vi er bange, tager vi beslutninger, som vi senere fortryder.

Til eftertanke

Tænk over en situation, hvor du handlede i tro, og en anden, hvor du handlede i formastelse. Hvori består den afgørende forskel?

Til videre studium

"Nu så det ud til, at de oprigtigt angrede deres syndige opførsel, men de sørgede mere over følgerne af deres ondskab end over deres utaknemmelighed og ulydighed. Da de blev klar over, at Herren ikke ville ændre sin beslutning, blev de igen stædige og sagde, at de ikke ville vende tilbage til ørkenen. Da Herren befalede dem at marchere bort fra deres fjenders land, stillede han deres tilsyneladende villighed til at underkaste sig på prøve, og det blev bevist, at den ikke var ægte. De var klar over, at de have begået en stor synd ved at lade deres heftige følelser løbe af med dem og ved at prøve på at dræbe de spejdere, som havde opfordret dem til at adlyde Gud, men de blev grebet af rædsel, da de indså, at de havde begået en frygtelig fejltagelse, hvis følger ville blive skæbnesvangre for dem. Deres hjerte var ikke blevet forandret, og når der bød sig en anledning, ville de bære sig ad på akkurat samme måde. Det skete, da Moses på Guds befaling bød dem at drage tilbage til ørkenen" (Ellen White, *Patriarker og profeter*, s. 197).

"Men tro er på ingen måde forbundet med tvivl. Kun den, som har den rette tro, er sikret mod at tvivle. For tvivl er Satans modstykke til tro. Troen holder fast ved Guds løfter og bærer frugt i lydighed. Tvivlen gør også krav på løfterne, men anvender dem på samme måde, som Satan gjorde: som undskyldning for overtrædelse. Troen kunne have fået vore første forældre til at stole på Guds kærlighed og at adlyde hans befalinger. Tvivlen fik dem til at overtræde hans lov, fordi de troede, at hans store kærlighed ville redde dem fra konsekvensen af deres synd. Det er ikke tro at kræve Himmelenes gunst uden at rette sig efter betingelserne for at få barmhjertighed. Ægte tro bygger på Skriftens løfter og forholdsregler" (Ellen White, *Jesu liv*, s. 80).

Spørgsmål
til drøftelse

- 1. Drøft forskellen mellem tro og formastelse. Hvorfor kunne erobringen af Kana'an først ses som en troshandling, men senere, da israelitterne angreb, som formastelse? På hvilken måde spiller motiv og omstændigheder en stor rolle i forskellen mellem tro og formastelse?**
- 2. Tænk over, at selv om vi får tilgivelse for vores synder, må vi leve med de følger, de har for os selv og vores nærmeste. Hvad skal der til, for at vi i en sådan situation kan finde hvile?**

